

RUMELİLİ DİVAN ŞAİRLERİNDE “AKIL, SABIR, KADER VE İRADE” KAVRAMLARI

Duygu DALBUDAK HÜNERLİ

Kırklareli Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı, Kırklareli / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Rumelili Divan Şairleri, akıl, sabır, kader, irade.

ÖZET

‘İslâm düşünce tarihinde kader ve irade tartışmaları büyük bir yer tutar.’ Bu doğrultuda “kader ve irade” kavramları, ilham kaynağını büyük oranda dinî çerçeveden alan klâsik Türk şiirinin de vazgeçilmez temalarından olmuştur. Klâsik Türk şiirinin kader anlayışına göre; ‘dünya ve içindeki her şey ilahi takdir tarafından ezelde programlanmıştır. Doğum, ölüm, hastalık, sağlık, mal ve mülk hep bu kabildendir. İnsanın kaderini değiştirme çabası beyhude bir gayrettir.’ Kader ve iradenin söz konusu olduğu yerde sabır ve akıl kavramlarını da ele almak uygun olacaktır. Zira bu kavramlar birbirleriyle bağlantılıdır. Geniş bir kültür coğrafyasına sahip olan Osmanlı Devleti’nin dört bir yanında yetişen divan şairleri, bu kavramlara kayıtsız kalmamışlar ve şiirlerinde çeşitli vesilelerle “akıl, sabır, kader, irade” kavramlarına yer vermişlerdir. Bu noktada Rumelili divan şairlerinin de aynı duygu ve düşüncelerle hareket ettikleri görülmektedir. Bu tebliğde Rumelili divan şairlerinin şiir dünyalarından “akıl, sabır, kader ve irade” anlayışları gösterilmiştir.